

Voorstel namens de INSPRAAK.nu-fractie voor een nieuw punt ter invoering van spreekrecht aan burgers op de gemeenteraad

Juridische overweging

Decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, deel 2, titel 6, hoofdstuk 2, artikel 304; in het bijzonder paragrafen 1, 4 en 5

Feiten, context en argumentatie

Het nieuwe decreet over het lokaal bestuur schrijft voor in deel 2, titel 6, hoofdstuk 2, artikel 304, § 1 dat de gemeenteraad een beleid voert op het vlak van de betrokkenheid en de inspraak van de burgers of van de doelgroepen, en vermeldt daarbij expliciet een regeling over het recht van de inwoners om voorstellen en vragen op de agenda van de gemeenteraad te zetten.

Voorstel

Art. 16 § 2 van het huishoudelijk reglement van de gemeenteraad wordt vervangen door

Art. 16bis

§ 1 - Iedere inwoner van Oostrozebeke heeft het recht om, ten persoonlijke titel of namens een vereniging of organisatie met een werking op het Oostrozebeeks grondgebied, vragen te stellen of voorstellen te doen tijdens de zitting van de gemeenteraad.

§ 2 - Het spreekrecht vangt aan bij de start van de gemeenteraadszitting. Het spreekrecht per raadszitting beslaat in zijn geheel maximum een half uur, met een maximum aantal van drie sprekers/vraagstellers per raadszitting. Een spreker/vraagsteller/vereniging/organisatie kan slechts één keer per raadszitting aan bod komen.

§ 3 - Het spreekrecht kan slaan op alle zaken van gemeentelijk belang en alle medebewindstaken die tot de bevoegdheid van een gemeentelijk bestuursorgaan behoren.

Telkens moet er een band zijn met de gemeente Oostrozebeke, hetzij doordat het onderwerp een aanknopingspunt heeft met de gemeente Oostrozebeke (bv. territoriaal), hetzij betrekking heeft op zijn inwoners, of op een belangrijk deel ervan.

Het spreekrecht slaat op het stellen van vragen, het uiten van een standpunt of het geven van een toelichting.

Het spreekrecht kan niet slaan op:

- individuele dossiers of individuele belangen van burgers, ondernemingen of verenigingen;
- persoonlijke aangelegenheden of aangelegenheden die betrekking hebben op punten die geagendeerd zijn of moeten worden in de besloten zitting van de gemeenteraad;
- persoonlijke standpunten en/of houdingen van raadsleden of leden van het college van burgemeester en schepenen;
- onderwerpen die ingevolge de wetgeving op de openbaarheid van bestuur van openbaarheid zijn uitgesloten.

De vraag tot uitoefening van het spreekrecht wordt in bovenstaande gevallen door de voorzitter van de gemeenteraad onontvankelijk verklaard. Hetzelfde geldt indien het gaat over een standpunt, vraag of toelichting die kwetsend of beledigend is voor een of meerdere personen.

§ 4 - Het spreekrecht moet vooraf per e-mail of per brief worden aangevraagd bij de voorzitter van de gemeenteraad en de algemeen directeur van de gemeente, uiterlijk tien dagen voor de zitting van de gemeenteraad waarop het niet-raadslid wil spreken. De aanvrager geeft aan of het gaat om een meningsuiting, het geven van een toelichting of het stellen van een vraag. In dit laatste geval geeft de aanvraag op aan welk lid van het College van Burgemeester en Schepenen de vraag is gericht.

In ieder geval bevat iedere aanvraag het onderwerp en een toelichting daaromtrent, en indien het een vraag betreft de tekst van de vraag, zodoende dat de voorzitter van de gemeenteraad de ontvankelijkheid kan beoordelen. De aanvraag bevat ook steeds de naam van de aanvrager en zijn adres- en contactgegevens, alsook de mededeling of de aanvrager in persoonlijke naam, dan wel voor een vereniging of onderneming wenst te spreken.

Van de aanvragen tot uitoefening van het spreekrecht en de beoordeling over de ontvankelijkheid ervan door de gemeenteraadsvoorzitter wordt een kopie aan de raadsleden meegestuurd met de bijgevoegde dagorde van de gemeenteraad.

§ 5 - Iedere spreker krijgt maximum vijf minuten voor het stellen van zijn vraag, het uiteenzetten van zijn standpunt of het geven van een toelichting. Het College van Burgemeester en Schepenen krijgt eveneens maximum vijf minuten om de vraag te beantwoorden of een reactie te geven op het verstrekte standpunt of de toelichting.

§ 6 - De voorzitter van de gemeenteraad waakt over de goede orde van de bijeenkomst en zorgt ervoor dat de spreker de toegemeten tijd niet overschrijdt, zich aan het opgegeven onderwerp houdt, en zich onthoudt van beledigingen en verwijten.

Bij overtreding van de bepalingen van dit reglement, kan de voorzitter de spreker het woord ontnemen, voor de desbetreffende gemeenteraadszitting en de volgende raadszittingen gedurende een periode van twee jaar. Ontstaat er tumult of wordt de orde verstoord, dan kan de voorzitter de gesprekkronde beëindigen.

§ 7 - Het verslag van het spreekmoment wordt toegevoegd aan de notulering van de desbetreffende gemeenteraadszitting.

§ 8 - Het laten deelnemen van derde personen aan de vergadering buiten het kader van het hierboven beschreven spreekrecht is slechts toegelaten in de gevallen voorzien in het decreet over het lokaal bestuur. Buiten deze gevallen kunnen derden bij de behandeling van een bepaald agendapunt slechts toegelaten worden met het oog op het verstrekken van informatie, toelichtingen en/of technische adviezen inzake materies, waarin zij uit hoofde van hun vorming, kwalificatie en /of beroepservaring als deskundig worden erkend. Bovendien dienen zij door de voorzitter uitgenodigd te worden. Zij kunnen in geen geval deelnemen aan de besluitvorming.